

W UNII EUROPEJSKIEJ

Komisje Parlamentu Europejskiego VII kadencji (2009–2014)

Maciej Podemski¹

Podstawowe prace Parlamentu Europejskiego toczą się w jego komisjach. Poddawane są tam obróbce projekty najważniejszych dokumentów legislacyjnych, kierowanych przez Komisję Europejską, lub przygotowywanych z własnej inicjatywy. Dokumenty te (dyrektywy i rozporządzenia wspólnotowe) przyjmowane są następnie podczas głosowań w trakcie sesji plenarnych parlamentu.

Każdy europarlamentarzysta jest zobowiązany do działalności przynajmniej w dwóch komisjach.

W obecnej kadencji Parlamentu Europejskiego powołanych zostało 20 komisji stałych, dwie podkomisje oraz jedna komisja specjalna. Są to komisje: Spraw Zagranicznych (w tym podkomisje Bezpieczeństwa i Obrony oraz Praw Człowieka); Handlu Międzynarodowego; Spraw Gospodarczych i Monetarnych; Rozwoju; Rozwoju Regionalnego; Rolnictwa i Rozwoju Wsi; Przemysłu, Badań Naukowych i Energii; Transportu i Turystyki; Rybołówstwa; Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów; Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności; Kultury i Edukacji; Zatrudnienia i Spraw Socjalnych; Prawa; Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych; Praw Kobiet i Równouprawnienia; Spraw Konstytucyjnych; Budżetu; Kontroli Budżetowej; Petycji oraz Komisja specjalna ds. Kryzysu Finansowego, Gospodarczego i Społecznego.

Komisja Spraw Zagranicznych AFET

Komisja Spraw Zagranicznych jest najważniejszym organem PE zajmującym się ustalaniem polityki i działań zewnętrznych UE. Do szczególnych uprawnień komisji należy ustalanie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony. W tym zakresie komisję wspiera podkomisja do spraw bezpieczeństwa i obrony. Komisja reprezentuje również parlament w relacjach z innymi instytucjami i organami UE oraz z organizacjami międzynarodowymi i zgromadzeniami międzyparlamentarnymi. Jej działania winny zmierzać do wzmocnienia stosunków politycznych z krajami trzecimi, w szczególności leżącymi w bezpośrednim sąsiedztwie unii.

Komisja zajmuje się także kwestiami dotyczącymi praw człowieka, ochrony mniejszości i promowania wartości demokratycznych w krajach trzecich. W tym zakresie komisję wspiera podkomisja do spraw praw człowieka.

Komisja Handlu Międzynarodowego INTA

Komisja posiada uprawnienia w zakresie tworzenia i wdrażania wspólnej polityki handlowej Unii Europejskiej oraz jej zewnętrznych stosunków gospodarczych. Dotyczy to zwłaszcza stosunków finansowych, gospodarczych i handlowych z krajami trzecimi i organizacjami regionalnymi, stosunków z organizacjami międzynarodowymi, z organizacjami promującymi integrację gospodarczą i handlową na poziomie regionalnym poza UE oraz stosunków ze Światową Organizacją Handlu.

Komisja Spraw Gospodarczych i Monetarnych ECON

Prace komisji dotyczą przede wszystkim polityki gospodarczej i pieniężnej Unii Europejskiej, funkcjonowania Unii Gospodarczo-Walutowej oraz europejskiego systemu walutowego i finansowego. Obejmują one m.in. przepisy podatkowe, nadzorowanie usług, instytucji i rynków finansowych (sprawozdawczość finansowa, audyt, zasady rachunkowości, ładu korporacyjnego i inne zagadnienia prawa spółek dotyczące usług finansowych, uregulowania w zakresie konkurencji oraz pomocy państwowej i publicznej), a także swobodnego przepływu kapitału i płatności (płatności transgraniczne, jednolity obszar płatniczy, bilansowanie płatności, polityka przepływu kapitału oraz udzielanie i zaciąganie pożyczek, kontrola przepływu kapitału pochodzącego z krajów trzecich, środki stymulujące eksport kapitału unijnego).

Komisja Rozwoju DEVE

Głównym zadaniem komisji jest promowanie i monitorowanie polityki rozwoju i współpracy Unii Europejskiej, a zwłaszcza dialogu politycznego z krajami rozwijającymi się zarówno dwustronnego, jak i w ramach organizacji międzynarodowych, pomocy krajom rozwijającym się oraz promowanie wartości demokratycznych, dobrego zarządzania i praw człowieka w tych krajach. Zajmuje się ona również rozwiązywaniem problemów związanych z Porozumieniem o Partnerstwie UE-AKP (kraje Afryki, Karaibów i Pacyfiku). Wspiera także zaangażowanie Parlamentu Europejskiego w misje obserwacji wyborów.

Komisja Rozwoju Regionalnego REGI

W jej kompetencjach jest monitorowanie realizacji przez Unię Europejską polityki regionalnej i polityki spójności, a zwłaszcza wykorzystywanie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności i innych unijnych instrumentów polityki regionalnej.

Komisja zajmuje się również oceną wpływu innych polityk unijnych na spójność gospodarczą i społeczną UE

¹EuroGeoConsulting, ul. Jesionowa 36A, 05-816 Michałowiec, maciej.podemski@egconsulting.com.pl

oraz koordynacją unijnych instrumentów strukturalnych. W kręgu jej uprawnień znajduje się też rozwiązywanie problemów unijnych regionów peryferyjnych i wysp oraz współpracy transgranicznej i międzyregionalnej.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi AGRI

Komisja posiada uprawnienia w zakresie funkcjonowania i rozwoju wspólnej polityki rolnej, rozwoju wsi, poprawy jakości produktów rolnych, zaopatrzenia w surowce rolnicze i leśnictwa. Ważnym jej zadaniem jest ustawodawstwo w zakresie zagadnień weterynaryjnych i fitosanitarnych oraz pasz zwierzęcych, z wyłączeniem ochrony zdrowia ludzkiego przed zagrożeniami oraz hodowli i dobrostanu zwierząt. Nadzorem komisji objęty jest także Wspólnotowy Urząd Odmian Roślin.

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii ITRE

Komisja ta zajmuje się szerokim spektrum zagadnień, a mianowicie:

- polityką przemysłową Unii Europejskiej, w tym dotyczącą średnich i małych przedsiębiorstw,
- polityką naukową UE, rozpowszechnianiem i wykorzystaniem wyników badań naukowych oraz zastosowaniem nowych technologii,
- rozwojem społeczeństwa informacyjnego i technologii informacyjnych, w tym także tworzeniem i rozwojem transeuropejskich sieci w ramach infrastruktury telekomunikacyjnej,
- polityką badań kosmicznych,
- działalnością Wspólnego Centrum Badawczego i Centralnego Ośrodka Pomiarów Jądrowych, jak również projektami JET², ITER³ i innymi z tej dziedziny,
- wykorzystaniem środków wspólnotowych przeznaczonych na wdrażanie polityki energetycznej, na bezpieczeństwo zaopatrzenia w energię i efektywność energetyczną, w tym na tworzenie i rozwój transeuropejskich sieci energetycznych,
- sytuacją Traktatu Euratom i Agencji Zaopatrzenia Euratom, bezpieczeństwa nuklearnego, wyłączenia urzędów i usuwania odpadów w sektorze nuklearnym.

Komisja Transportu i Turystyki TRAN

Komisja posiada uprawnienia w zakresie środków rozwoju wspólnej polityki transportu kolejowego, drogowego, śródlądowego, morskiego i powietrznego, a zwłaszcza reguł dotyczących bezpieczeństwa transportu, transportu w ramach Unii Europejskiej, tworzenia i rozwoju transeuropejskich sieci transportu, świadczenia usług transportowych i stosunków z krajami trzecimi w dziedzinie transportu, usług pocztowych i turystyki.

²JET (*Joint European Torus*) — największy obecnie na świecie tokamak — urządzenie badające kontrolowaną syntezę termojądrową — jedyny, który może pracować na mieszaninie deuteru i trytu; pozostałe pracują na czystym deuterze lub wodorze

³ITER (*International Thermonuclear Experimental Reaktor*) — jeszcze większe urządzenie do tych samych badań; obecnie na etapie eksperymentów i pilotażowych konstrukcji.

Komisja Rybołówstwa PECH

Komisja zajmuje się rozwojem wspólnej polityki rybołówstwa, zachowaniem zasobów rybnych, wspólną organizacją rynku produktów rybnych oraz międzynarodowymi umowami dotyczącymi rybołówstwa.

Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów IMCO

Komisja koordynuje rozwój krajowych uregulowań prawnych w zakresie rynku wewnętrznego i unii celnej. Dotyczy to zwłaszcza swobody przedsiębiorczości, swobodnego przepływu towarów, swobody świadczenia usług, z wyjątkiem finansów i usług pocztowych. Ponadto promuje i chroni interesy gospodarcze konsumentów, z wyjątkiem zdrowia publicznego i bezpieczeństwa żywności.

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności ENVI

Nadzoruje:

- rozwój polityki ochrony środowiska i stosowanych metod jego ochrony, dotyczących zwłaszcza zanieczyszczenia powietrza, gleby i wody, recyklingu i zarządzania odpadami; bezpieczne stosowanie niebezpiecznych substancji i technologii produkcyjnych oraz naprawę zniszczonego środowiska; monitoruje także działalność Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska;
- stan zdrowia publicznego m.in. ocenę nowych programów ochrony zdrowia, jakości produktów farmaceutycznych i kosmetycznych, a także zagrożenia zdrowia przez bioterroryzm; monitoruje też działalność Europejskiej Agencji Leków oraz Europejskiego Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób;
- problemy związane z produkcją bezpiecznej żywności, a także działalność Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz Europejskiego Urzędu ds. Żywności i Weterynarii.

Komisja Kultury i Edukacji CULT

Zajmuje się różnymi aspektami zachowania i ochrony dziedzictwa kulturalnego krajów Unii Europejskiej, a zwłaszcza pogłębianiem wiedzy i upowszechnianiem kultury, ochroną i promowaniem różnorodności kulturowej i językowej, twórczością artystyczną oraz wymianą kulturalną.

W zakresie edukacji, w centrum zainteresowania Komisji Kultury i Edukacji Parlamentu Europejskiego znajduje się rozwój europejskiego szkolnictwa wyższego i społeczeństwa informacyjnego, kształcenie ustawiczne, a także rozwój sportu, wypoczynku i rozrywki dla młodzieży.

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych EMPL

Do zadań tej komisji należy m.in. monitorowanie wielu spraw związanych z zatrudnieniem i takimi aspektami polityki społecznej, jak warunki pracy, ubezpieczenia społeczne i ochrona socjalna, podnoszenie kwalifikacji zawodowych, swobodny przepływ pracowników i emerytów.

Ponadto komisja utrzymuje stałe kontakty z Europejskim Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego, Europejską Fundacją ds. Kształcenia, Europejską Fundacją na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy, Europejską Agencją ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz z wieloma organizacjami międzynarodowymi.

Komisja Prawa JURI

Komisja zajmuje się przede wszystkim wykładnią i stosowaniem prawa europejskiego, zgodnością aktów Unii Europejskiej z prawem pierwotnym, wykładnią i stosowaniem prawa międzynarodowego w zakresie, w jakim dotyczy ono Unii Europejskiej oraz nadzorem poprawności aktów wspólnoty mających wpływ na porządek prawny państw członkowskich.

Do jej zadań należy także ochrona praw Parlamentu Europejskiego, w tym udziału parlamentu w postępowaniach przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości i Sądem Pierwszej Instancji, wypracowywanie organizacji i statutu Trybunału Sprawiedliwości, a także Urzędu ds. Harmonizacji na Rynku Wewnętrznym.

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych LIBE

W centrum jej zainteresowań jest ochrona praw obywatelskich, praw człowieka i praw podstawowych na terytorium UE, w tym także ochrony mniejszości, zgodnie z postanowieniami Traktatów i Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Ocenia ona również zasady dotyczące wjazdu i przepływu osób, azylu i migracji, a także zintegrowanego zarządzania wspólnymi granicami.

Współpracuje blisko z Europejskim Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europelem (Europejskim Urzędem Policji), Eurojustem (Europejskim Urzędem na rzecz Poszerzania Współpracy Sądowniczej), Cepolem (Europejskim Kolegium Policyjnym) i innymi agencjami.

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia FEMM

Komisja promuje przede wszystkim i chroni prawa kobiet w unii, promuje prawa kobiet w krajach trzecich, nadzoruje likwidację wszelkich form dyskryminacji ze względu na płeć, wspiera rozwój polityki równych szans, w tym równości między kobietami i mężczyznami w dostępie do rynku pracy i w sposobie traktowania w pracy. Nadzoruje także realizację umów i konwencji międzynarodowych dotyczących praw kobiet.

Komisja Spraw Konstytucyjnych AFCO

Komisja posiada uprawnienia w zakresie przebiegu procesu integracji europejskiej, zwłaszcza w ramach przygotowania oraz przebiegu konwencji i konferencji międzyrządowych, a także nadzoruje wprowadzenie w życie

Traktatu UE. Pilnuje również jednolitej procedury wyborczej oraz zasad działania partii politycznych na poziomie europejskim.

Komisja Budżetu BUDG

Komisja opracowuje wieloletnie ramy dochodów i wydatków unii oraz system środków własnych unii i preliminarze Parlamentu Europejskiego. Ocenia ponadto działalność finansową Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju. Śledzi także wykonanie bieżącego budżetu Parlamentu Europejskiego.

Komisja Kontroli Budżetowej CONT

Przeprowadza kontrole wykonania budżetu Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju. Kontroluje też decyzje Parlamentu Europejskiego w kwestii absolutorium oraz wewnętrzne procedury dotyczące tego absolutorium. Nadzoruje również działalność finansową Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Utrzymuje ponadto stosunki z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym, wpływa na mianowanie jego członków i ocenia jego sprawozdania.

Komisja Petycji PETI

Zbiera i reaguje na petycje oraz utrzymuje bliskie kontakty z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich (Ombudsmanem).

Komisja specjalna ds. Kryzysu Finansowego, Gospodarczego i Społecznego CRIS

Komisja ma uprawnienia w zakresie:

☐ analizy i oceny rozmiarów kryzysu finansowego, gospodarczego i społecznego, jego wpływu na UE i jej państwa członkowskie oraz stanu ładu światowego; może również proponować odpowiednie środki dla długoterminowej odbudowy zdrowych i stabilnych rynków finansowych, które umożliwią wsparcie trwałego wzrostu, spójności społecznej i zatrudnienia;

☐ oceny dotychczasowego wdrażania prawodawstwa wspólnotowego, działań podejmowanych przez państwa członkowskie w celu wsparcia trwałego wzrostu oraz reakcji na wyzwania demograficzne i klimatyczne;

☐ nawiązywania niezbędnych kontaktów i organizowania dyskusji na wyżej wymienione tematy z udziałem instytucji Unii Europejskiej oraz instytucji światowych, europejskich i międzynarodowych, krajowych parlamentów i rządów państw członkowskich oraz krajów trzecich, a także przedstawicieli środowisk naukowych, przedsiębiorstw i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Źródła:

http://www.europarl.europa.eu/news/public/default_pl.htm

http://en.wikipedia.org/wiki/Committees_of_the_European_Parliament